

Vec: **Oponentský posudok habilitačnej práce**
Autor habilitačnej práce: **Ing. arch. Henrich Pifko, PhD**
Téma habilitačnej práce: **EFEKTÍVNE BÝVANIE**
Študijný odbor: **5.1.1. ARCHITEKTÚRA A URBANIZMUS**
Pracovisko: **Fakulta architektúry STU Bratislava**

Témou habilitačnej práce je kniha Henricha Pifka, Roberta Špačka a kolektívu „Efektívne bývanie“, ktorú v roku 2012 vydalo vydavateľstvo Eurostav (oponované sú parciálne kapitoly knihy, ktorých je habilitant výlučným autorom).

Energeticky úsporná výstavba je imperatívom súčasnosti. Európska únia venuje problematike celkových úspor energie v súčasnosti zvýšenú pozornosť. Budovy majú dopad na dlhodobú spotrebu energie. Špeciálne sektor bývania zodpovedá za viac než 40 % konečnej spotreby energie tak v EÚ ako aj na Slovensku. Zníženie spotreby energie a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov predstavujú dôležité opatrenia potrebné na zníženie energetickej závislosti a emisií skleníkových plynov. Vytvárajú sa tak predpoklady dosiahnutia cieľa do roku 2020 znížiť o 20 % spotrebu energie (a zvýšiť o 20 % energetickú účinnosť), zvýšiť podiel využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby predstavoval 20 % z celkovej spotreby energie ako aj záväzok znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % - toto v skratke znamená verejnosti povedomejší pojem tzv. Agendy 20-20-20.

Implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov v slovenských lokálnych súvislostiach možno anticipovať v dvoch scenároch. Buď ako neprehľadný externý byrokratický (e.i. úradnícko - laický) proces „modifikovaný“ rôznymi lobistickými tendenciami merito problému obísť, alebo ako dlhodobý kontinuálny sled dielčich úkonov profesionálnej verejnosti smerujúci k naplneniu cieľa od roku 2020 stavať automaticky v celospoločensky akceptovanom technickom štandarde úspornejšie a kvalitnejšie.

Habilitačnú prácu „Efektívne bývanie“ vnímam v kontexte ostatne menovaného scenára. Je prirodzenou súčasťou širokého portfólia aktivít autora, ktorými počas celej doterajšej profesionálnej kariéry popularizuje energeticky úsporné staviteľstvo. Kniha je zároveň teoretickou reflexiou praktizujúceho a vyučujúceho architekta. Habilitačná práca obsahom, prehľadnou štruktúrou a logickou následnosťou kapitol, vhodným výberom referenčných stavieb napĺňa zámer autora predstaviť čitateľovi navýsost osobnú výpoveď autora k danej problematike. Neobmedzuje sa len na tému

úspory energií, ale ponúka pohľad tvorivého architekta na ideové východiská tvorby priestoru v jeho celej komplexnosti, od urbanizmu až po stavebný detail.

Pre diskusiu pri obhajobe habilitačnej práce nastoľujem nasledovné témy (chronologicky radené podľa jednotlivých kapitol knihy) vhodné pre polemiku:

- V úvode knihy chýba jasný signál čitateľovi o generálnej dedikácii – komu je primárne určená, laickej alebo odbornej verejnosti?
- V kapitole o zelenom urbanizme autor tento priestorotvorný nástroj prezentuje takmer ako všeliek na problémy dezurbanizovanej a afunkčnej mestskej štruktúry – aké sú reálne možnosti architekta docieľiť v slovenských reáliách uvedoméle budovanie a permanentnú údržbu zelene? Kto je adresátom tejto požiadavky na skvalitnenie bývania v našich mestách?
- Kniha je charakteristická bohatým výberom fotografií referenčných urbanistických a stavebných diel, chýba autorská grafická funkčná a kompozičná analýza jednotlivých nasledovaniahodných stavieb a urbanistických celkov.
- V kapitole o “malých domoch” autor pozitívne propaguje tento spôsob výstavby – domnievam sa, že ide o protirečivé tvrdenie, ak uvážime, že dosiahnutie energeticky úspornej (pasívnej) stavby pri malých stavbách predstavuje stavebnofyzikálny problém tepelných strát vďaka nevyhovujúcemu faktoru tvaru.
- V kapitole o nízkoenergetických a pasívnych domoch sa autor orientuje výlučne na technické parametre takýchto stavieb, je na škodu popularizácii témy opätovne (ako pri urbanizme) neponúknuť čitateľovi autorskú funkčnú a kompozičnú analýzu referenčných stavieb.

Predloženú habilitačnú prácu považujem za výrazný prínos do živej diskusie v danej oblasti, a preto doporučujem menovanie pána Ing. arch. Henricha Pifka, PhD docentom pre odbor 5.1.1. Architektúra a urbanizmus.

Ing.arch.Pavol Pokorný AA, Pokorný architekti s.r.o.
V Bratislave 27.3.2013